

HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU

VOĆARSTVO

UZGOJNI OBLIK ZA VIŠNJE - VAZA -

UVOD

Organizirana i smišljena voćarska proizvodnja zasniva se na održavanju odnosa između vegetativne i generativne aktivnosti voćaka.

Rezidbom mladih voćaka višanja oblikujemo uzgojni oblik, a u voćaka u rodu održavamo povoljnu ravnotežu između rasta i rodosti.

Na rast i razvoj voćke utječu vanjski i unutarnji elementi.

Unutarnji je element genetska osnova voćke (bujnost sorte i bujnost podloge). Vanjski su elementi:

- elementi na koje ne možemo utjecati (temperatura, oborine, tip tla, elementarne nepogode),
- elementi na koje možemo utjecati (gnojidba, zaštita, navodnjavanje, rezidba).

Rezidba je potpuno ovisna o čovjeku.

Alat za rezidbu treba biti oštar i dezinficiran.

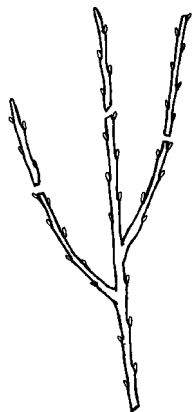
Za suvremenu proizvodnju višanja najprihvatljiviji je prostorni oblik vaza.

Voćnjaci višanja ne zahtijevaju armaturu.

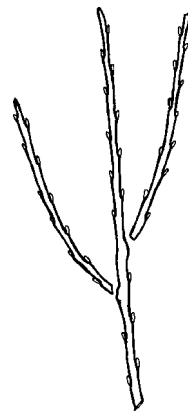
OSNOVE REZIDBE

Rezidbom se, obično, grane ne prikraćuju, nego se odstranjuju.

Prikraćuju se samo sadnice nakon sadnje, na visinu formiranja krošnje te one grane iz kojih želimo izazvati grananje postranih pupova.

Crtež 1.:
Prikraćivanje grana.

Crtež 2.:
Odstranjivanje grana.

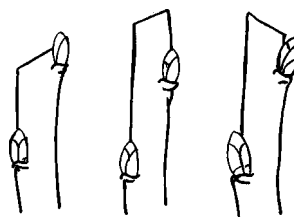
Odstranjivanjem grana odstranjujemo konkurentne grane i forsiramo rast ostavljene mladice. Intenzitetom rezidbe, tj. količinom odstranjenog drveta i oštrinom reza određuje se kondicija, bujnost i rodost voćke.

Oštrom rezidbom dobiva se više vegetativnih, a manje rodni pupova. Slabijom rezidbom ili izostankom rezidbe razvija se voćka manje bujnosti i slabije kondicije, što dovodi do neujednačene rodosti.

Uravnoteženost vegetativnih i rodni pupova postiže se samo pravilnom rezidbom.

Crtež 3.:
Pravilan rez jednogodišnjeg
izboja.

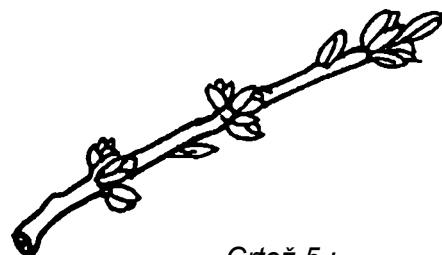

Crtež 4.:
Prikazi loših rezova.

MORFOLOGIJA

Osnovna je karakteristika višnje da iz cvjetnih pupova razvija samo cvijet, odnosno plod pa na njihovom mjestu poslije berbe ne ostaje nikakav novi izboj.

Ovisno o uvjetima uzgoja i sortnim svojstvima, višnja rađa na dugačkim i kraćim jednogodišnjim granama i svibanjskim kiticama.

Crtež 5.:
Rodni izboj višnje.

KARAKTERISTIKA UZGOJNOG OBLIKA VAZE

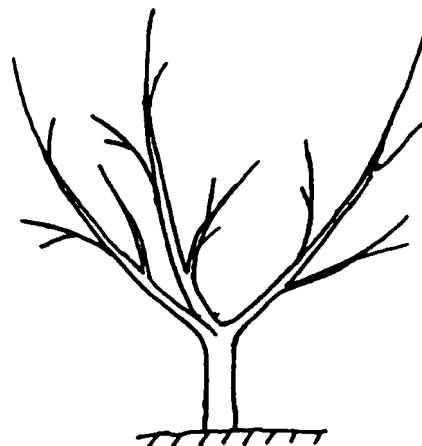
Visina je debla od 50 do 70 cm.

Taj uzgojni oblik nema provodnice.

Karakteristično je da tri osnovne skeletne grane zatvaraju kut od 120° , a prema položaju provodnice zatvaraju kut od $45^\circ - 50^\circ$.

Razmak osnovnih skeletnih grana po visini jest oko 10 cm.

Vaza osigurava dovoljnu osvjetljenost krošnje i plodova.

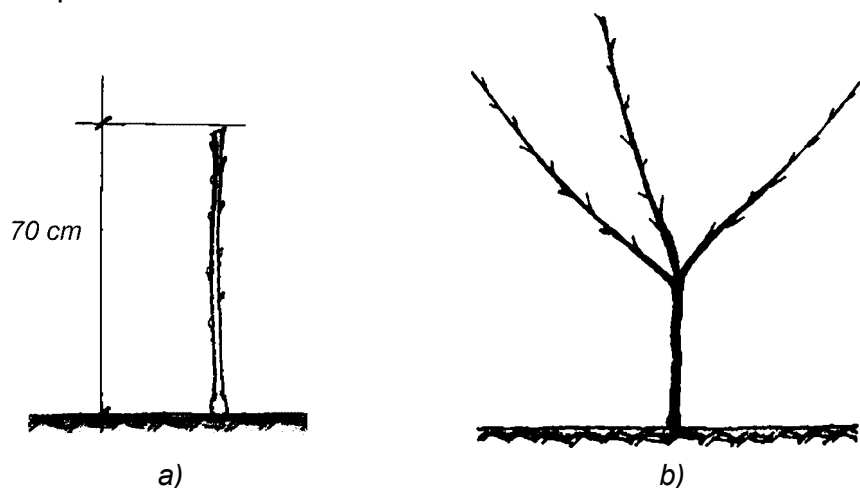

Crtež 6.:
Vaza - kotlasta krošnja.

FORMIRANJE UZGOJNOG OBLIKA I REZIDBA

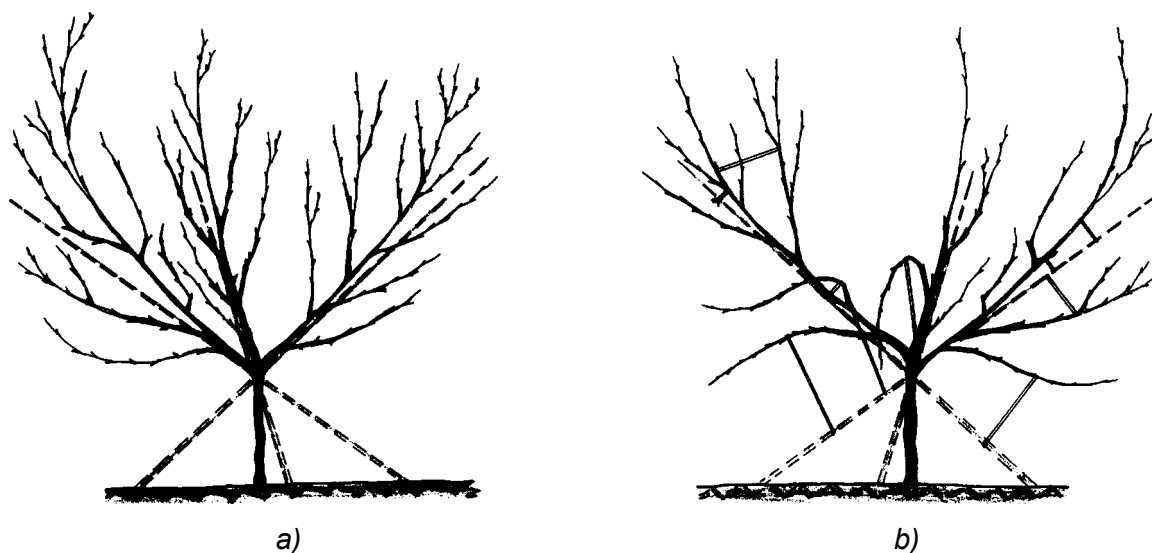
Prva godina uzgoja

Nakon sadnje sadnica se prikrtati na 70 cm.

Crtež 7.: Prva godina uzgoja:
a) prikraćena sadnica, b) odabrane skeletne grane.

Ostavljaju se tri najbolje raspoređene postrane grane, koje se svijanjem i vezivanjem prilagođavaju.

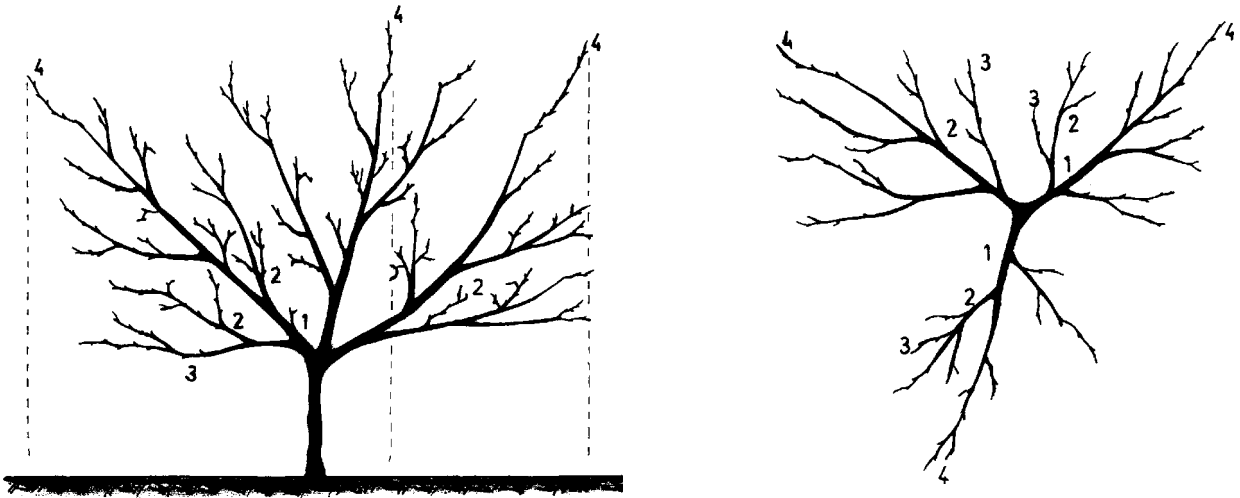
Crtež 8.:
Izabrene grane se svijaju i vezuju.

Druga godina uzgoja

Na svim skeletnim (primarnim) granama raspored sekundarnih grana takav je da svaka grana izbija u stranu, tj. da se grane ne križaju. To se postiže da se sekundarne grane prve etaže pružaju u istom smjeru za sve tri primarne grane, desno ili lijevo.

Sekundarne grane druge etaže pružaju se u suprotnom smjeru, a sekundarne grane treće etaže u istom smjeru kao grane prve etaže sekundarnih grana.

Sekundarne grane prve etaže uvijek su dulje od grana druge, a ove pak od grana treće etaže. Osim toga, sekundarne grane prve etaže imaju oštiri kut od grana druge etaže, a ove od grana treće etaže.

Crtež 9.: Oblikovana vaza:

1. skeletna grana prvog reda,
2. skeletna grana drugog reda,
3. skeletna grana trećeg reda,
4. produljnice skeletnih grana.

ZAKLJUČAK

Za višnje je najvažnija zimska rezidba. Ljetna rezidba nije potrebna te se ne obavlja.

Bilješke:

Odgovorni urednik: dr. sc. Ivan Katalinić

Grafička priprema: Damir Ravlić

Tisak: FiLeDaTa, Zagreb

Nakladnik:

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

Ulica grada Vukovara 78 • 10000 Zagreb

telefon: (1) 61 06 190 • fax: (1) 61 09 140

e-mail: hzpss@agr.hr

<http://www.agr.hr/hzpss/>

Za detaljnije informacije obratite se savjetniku HZPSS